

NAŠA PREZIMENA

Sveto ime donosi podatke o risiškim prezimenima preni-jevši ih iz "Enciklopedije hrvatskih prezimena" (2008.). Bez obzira što enciklopedija nije i ne može biti u svim podacima sasvim precizna čitatelji će ipak moći više doznati o svom prezimenu, njegovoj proširenosti itd., što će ih sigurno zanimati.

KIRINČIĆ

U Risiki živi 11 osoba s prezimenom Kirinčić.

Enciklopedija:

Kirinčići su Hrvati, dobrim dijelom s otoka Krka. Razmjerno najviše Kirinčića u proteklih sto godina rođeno je u Svetičkom Hrašću kraj Ozlja, Čakancu kraj Velike Gorice i Dobrinju na otoku Krku, mjestima u kojima se svaki deveti stanovnik prezivao Kirinčić. U Hrvatskoj danas živi oko 450 Kirinčića u preko 170 domaćinstava. Sredinom prošlog stoljeća bilo ih je približno 640, pa se njihov broj od tada smanjio čak za trećinu. Kirinčići su prisutni u osam hrvatskih županija, u ukupno 26 općina i 56 naselja, najviše u Rijeci (80), Karlovcu (60), Zagrebu (30), Dobrinju na otoku Krku (30), i u Ozlju (30).

Šala u kojoj ima istine

ANKETA O HRANI

Svjetska zdravstvena organizacija je odlučila napraviti anketu o hrani. Pitanje je glasilo: *"Molimo, recite pošteno, kakvo je u vašoj državi mišljenje o nestašici hrane u ostalim djelovima svijeta?"*

Rezultat ankete bio je sljedeći:

Nijemci nisu razumjeli što je to "nestašica".

Afrikanci nisu znali što je to "hrana".

Srbi nisu razumjeli značenje riječi "molimo".

Amerikanci su željeli saznati što su to "ostali dijelovi svijeta".

Kubanci su bili iznenađeni i molili pojašnjenje pojma "mišljenje".

Hrvatski sabor još uvijek raspravlja hoće li zatražiti tumačenje pojma "pošteno".

SVETO IME

župni bilten - RISIKA

XXX NEDJ. KROZ GOD. - 24.X.2010.

Broj: 33(177)

Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi...

Bože, milostiv budi meni grešniku!

*Današnje evanđelje
Lk 18, 9-14*

FARIZEJ I CARINIK (Lk 18, 9-14)

Ako u ovoj Isusovoj priči farizeja doživljavamo samo kao plitkog hvalisavca, a carinika kao skrušenog, poniznog jadnika, riskiramo uhvatiti se u vrlo plitku zamku jedne dosta površne prosudbe koju stvaramo na temelju vlastitih osjećaja i iskustava. Ta prosudba zbog toga još ne mora biti kriva, no nevolja je u tome što smo povjerovali da dobro razumijemo nešto što smo zapravo dotakli tek površnim pogledom, pa i ne osjetimo potrebu da zađemo dublje u religiozno-vjersku dimenziju toga događaja. Na prvi nam se pogled sve učini jasnim, jer farizeja gotovo automatski smjestimo među one napuhane, nametljive i dosadno hvalisave kakvih je svatko od nas sreo u životu i kojih nam je odmah "bilo dosta". Isto tako ćemo vrlo lako carinika smjestiti među one jadne i sažaljenja vrijedne kojima smo, baš zbog njihova iskrenog i poniznog priznanja, zbog njihove smjernosti, spremni mnogošta oprostiti i zaboraviti. One prve ne trpimo jer se na neki način pokušavaju izdići iznad nas, prisiliti nas da im se divimo. Ovi drugi, ostajući maleni i potrebni naše pomoći (dakle manji od nas), bude u nama određeno suosjećanje i razumijevanje. Nismo ni svjesni da – stavljajući ove ljude u kontekst tih naših kroz emocionalno iskustvo formiranih stavova – mi zapravo sebe stavljamo na mjesto Boga kojemu nesvjesno pripisujemo "svoju razložnost" za njegov postupak prihvaćanja jednoga i odbijanja drugog aktera u ovoj priči.

Ako se, međutim, potrudimo otkriti vjersku dimenziju ovog događaja i pokušamo ga vidjeti na onoj razini na kojoj iščitavamo odnos ovih osoba prema Bogu, stvari će nam izgledati znatno drukčije. Tada se, naime, neometano od spomenutih subjektivnih stavova može čišće vidjeti razlog uspješnosti odnosno neuspješnosti jedne ili druge molitve.

Pogledajmo najprije farizeja:

Nemamo nikakvog razloga da sumnjamo u ono što on govori o svom životu koji nije opterećen navedenim zlodjelima, kao ni u ono što spominje o svojim dobrim djelima. Ta djela bez svake sumnje imaju svoju vrijednost: na osobnom kao i društvenom planu, među ljudima, a i pred Bogom. No to za uspostavljanje odnosa ovog čovjeka s Bogom nije bitno. Ono što je u njegovu ponašanju očito jest činjenica da on svoje pouzdanje stavlja upravo u svoja dobra djela. On se dakle ne pouzda u Boga ni u njegovu bezgraničnu dobrotu; on ostaje zabarikadiran iza tih svojih djela, i ako je nešto u ovom trenutku presudno važno, a na što se iz farizejevih riječi daje psihološki zaključiti, to je njegov napor da Božju naklonost "iznudi" svojim dobrim djelima, odnosno njegov strah da bi pred Bogom bez tih djela bio nitko i ništa, izgubljen. S takvim stavom on nije u stanju uspostaviti izravan, neposredan i osobni kontakt s Bogom. Bog ga ne treba odbacivati; on mu nije ni prišao jer nema u njega povjerenja. Bastion njegove sigurnosti nije Bog nego, u krajnjoj liniji, on sam (u svojim djelima).

Kod carinika je pod tim vidom situacija potpuno drukčija. On nema dobrih djela (ili ih barem nije svijestan) pa ona za njega u neku ruku ne predstavljaju opasnost, odnosno nisu "napast" u koju je upao farizej. Tako gledano možemo ga doživjeti i u određenoj prednosti pred farizejem usprkos njegove grešnosti. On se nema u što drugo pouzdati; pouzda se direktno u Boga. On je vjernik jer vjeruje i nada se da će se Bog osvrnuti na njega zbog njega samoga, a ne zbog bilo čega što bi on mogao pred svoga Stvoritelja kao dar donijeti. Vjeruje u Boga koji ljubi čovjeka bez uvjeta. On zna da je on važan Bogu, a ne njegovi grijesi, kao što, u tom smislu, ne bi bila važna ni njegova dobra djela. Takav je Bog koga Isus naviješta. Treba znati da upravo ti i takvo pouzdanje u Boga čini mogućim njegovo opravdanje. Nikakvo dobro djelo to ne može nadomjestiti.

Carinik se mogao jednako kao farizej usredotočiti na svoja djela, koja su u njegovu slučaju bila grešna, i tako mu postati vrlo sličan. Rezultat bi bio i jednaki ishod: obojica bi ostali "neopravdani". Bez obzira s kakvim bi predznakom u takvom slučaju svatko od njih doživljavao svoja djela, kao i bez obzira na objektivnu vrijednost tih djela, ostaje činjenica da se ona kao klin zabijaju između čovjeka i Boga priječeći izravan kontakt: u jednom slučaju privlačeći i vežući čovjekovo povjerenje na sebe, u drugom (ovdje sada izmišljenom slučaju) onemogućujući čovjeku da se takav kakav jest s povjerenjem preda Bogu, jer ne vjeruje da ga takva Bog može i hoće prihvatiti. Onamo imamo samodopadnost, sebi ljublje, oholost; ovdje neprevladivi strah i očaj.

"Grešna prošlost", međutim, postaje prednost za čovjeka u onom trenutku kada shvati da ga Bog voli "usprkos" te prošlosti, pa mu pristupa iskrena srca ne niječući što je bilo, ali i ne vezujući sebe uz to što je bilo. Isto tako i "dobra prošlost" postaje prava prednost za čovjeka tek onda kada ovaj shvati da ga Bog jednako voli i bez obzira na nju.

Nama je inače puno lakše shvatiti da je grešna prošlost opterećenje života i, dosljedno, više ili manje opterećenje odnosa s Bogom, dok smo manje skloni uočiti kako i dobra prošlost može opterećivati naš odnos s Bogom do te mjere da do opravdanja, kao u farizejevu slučaju, ne može uopće doći.

Paradoksalno je da se čovjek koji se, uzdajući se u svoja dobra djela želi približiti Bogu, zapravo udaljuje od njega, dok se onaj koji ostaje "daleko" zbog svojih grešnih djela, zapravo neposredno povezuje s njim.

Ovdje se dotičemo jedne, za doživljaj vjere presudno važne istine, da ona u svom najčišćem izdanju "transcendira" sve prateće sadržaje te je u svojoj transparentnoj čistoći jedinstveni osobni odnos s Bogom, odnos apsolutnog povjerenja i bezuvjetne ljubavi. Istina je, koja se u vjerskom odgoju nikad ne može previše naglasiti, da Bog ne želi da mi njemu pristupamo zbog "koristoljublja" (nebeska nagrada) ili zbog straha (pakao), nego zbog njega samoga. Ova istina ne umanjuje vrijednost ni raja, ni pakla, ni dobrih djela, ni grijeha. Ona samo izriče da vjera, transcendirajući ih, uvire direktno u Boga. Sv. Terezija Avilska u svom "Sonetu Kristu raspetome" možda to najljepše izražava:

Ne plamti za te, o Bože, ljubav moja
Ni zbog neba, što je obećano nama,
Ni zbog teška straha od paklenih plama;
Nisam zato vjerna službenica tvoja.

...

Ljubav tvoja, o Bože, dira me, i tako
Ljubila bih tebe, i da neba nije,
Bojala se, i da ne postoji pako;
Nagrade bih svake odrekla se lako:
I da ničeg nema, čem se nadat smije,
Ljubila bih ipak jednako te jako.

Dobra su djela u vjernika plod vjere, ne njezin preduvjet, a grešna su poticaj za njenu obnovu, ne njezina smrt.